

Een nestkastje op Bingerden vol vliegvlugge Pimpelmezen, met pa of ma.

Foto: Fred Balduk

Nestkastonderzoek op het landgoed “ Huis Bingerden” te Angerlo in 2017

Het landgoed “Huis Bingerden” bestaat uit een landhuis met historische tuin in een afwisselend parkbos. Het bosgebied is ongeveer 30 ha groot en heeft de kenmerken van een landgoedbos: een open en gevarieerd loofbos met daarin oude en grote bomen, bebouwingselementen zoals het historische landhuis met de drie karakteristieke boerderijen, zoet water in de vorm van poelen, vijvers en een gracht. Het parkbos gaat over in kleinschalig cultuurland. De akkers en weilanden zijn omzoomd door meidoornhagen met daarin knotbomen. Deze landgoedbossen zijn rijk aan vogelsoorten.

Omdat het bosgebied beheerd wordt als een parkbos, dode bomen worden verwijderd, bezit het landgoed niet veel natuurlijke holten. Om de hollenbroeders aan broedruimte te helpen, hebben we sinds 1977 een 60-tal nestkastjes op Bingerden hangen. In **2017** hingen er **62** nestkasten langs de paden van het parkbos, bestemd voor kleine hollenbroeders. In en om de boerderijen van het landgoed zijn bovendien nestkasten geplaatst voor Bosuil, Steenuil, Kerkuil en Torenvalk.

Broedgegevens eerste legsels in de kleine nestkasten op landgoed “ Huis Bingerden” 2017

jaar	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
nestkasten	56	56	70	57	57	59	57	60	63	63	61	62	62
Koolmees	34	30	34	27	24	25	27	34	18	18	28	20	29½
Pimpelmees	17	8	20	17	16	26	15	19	19	30	30	25	20
Glanskop	2	–	1	2	1	1	1	–	–	–	–	–	–
Boomklever	1	2	1	2	4	4	3	3	3	2	3	3	5½
Bonte Vliegenv.	–	1	1	1	1	–	–	–	–	–	–	1	–
Ringmus	–	–	–	–	–	3	–	2	–	–	–	–	–
Winterkoning	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
legsels	55	48	57	49	46	59	46	58	40	50	61	49	55
bezetting in %	100	86	81	86	81	100	88	97	65	79	100	76	89
uitgevl. jongen	327	322	378	335	307	428	388	442	259	400	430	406	397

Door het voorjaar met mooi weer en uitzonderlijke hoge temperaturen startten de mezen en Boomklevers heel erg vroeg met het leggen van hun eieren. Op onze eerste controle op 13 april zaten al direct 28 vogels op eieren. Ieder jaar is de 13de april een goede datum om de controles te starten, dit jaar dus niet. Doordat veel vogels al zo broedden, konden we geen eerste eidatum en geen gemiddelde eerste eidatum bepalen, we wilden niet gaan gokken!

Door de vele regenbuien die op het mooie weer volgden hadden we zorgen hoe het broedseizoen zou verlopen. Onze zorg was ongegrond! Er bleven maar 4 nestkastjes leeg, we rekenen dan de drie kasten bezet door de hommelmel, de gewone wesp en de hoornaar niet bij de lege kasten. We hadden 55 legfels dat is een bezetting van 89%. We zijn dik tevreden.

De Koolmees heeft in 2017 de hegemonie weer teruggenomen, hij was in de 4 jaren hieraan vooraf steeds de mindere in aantal legfels van de Pimpelmees

In nestkast 8 hadden we dit jaar een primeur. De Boomklever was de eerste bewoner en was begonnen met het leggen van zijn eitjes, maar hij liet zich verjagen door een Koolmees die zijn eitjes erbij legde. Gemengde broedsels hebben we wel eerder gehad maar nooit één van een Boomklever en een Koolmees. Meestal is het een gemengd legfel van twee mezensoorten. In het algemeen is de Boomklever zo vroeg en zo sterk dat hij alle andere vogels vóór is of hij verjaagt deze. De Koolmees van nestkast 8 moet wel een hele sterke en agressieve vogel zijn geweest. De Boomklever is waarschijnlijk in een ander kastje opnieuw begonnen want 5 broedparen van een klever is veel.

Door de vroege start van de mezen was er dit jaar “tijd over” om een 2de legfel te beginnen negen tweede legfels van de Koolmees en drie van de Pimpelmees. Meestal mislukken deze 2de legfels, daarom besteden we er doorgaans weinig tijd aan. Frank was toch nieuwsgierig en ging op 10 juni de kasten nogmaals langs en constateerde dat alle 12 tweede legfels jongen opleverden.

De roofvogels en uilen waren dit jaar op Bingerden goed vertegenwoordigd.

De Havik was succesvol met drie uitgevlogen jongen. Van de vier broedparen Buizerd waren er drie succesvol. Ook de Torenvalk in de hoge nestkast nabij de

“Blauwe Kapel” had uitgevlogen jongen. De Bosuil reageerde op zijn territorium roep in januari toen wij deze op onze iPhone lieten horen. De Kerkuil broedde succesvol op “Udengoed”, “Verel” en “Eekholt”. De Steenuil had legfels op “Udengoed”, “Den Dichster”, “Verel” en “Bregensgoed”. Niet eerder hadden we 8 broedparen uilen rond en op Bingerden. De vele kilometers hagen rond het bosgebied van Bingerden, nog aangelegd door Jonkheer van Weede, blijken van onschatbare waarde voor de natuur.

Niet alleen de vogels getuigen hiervan ook de Das heeft zijn plaats op Bingerden gevonden. Hoewel er twee jaar geleden een Das is doodgereden op de Broekzijdestraat vonden we toch sporen van bewoning rond zijn burcht.

Onze dank gaat uit naar de familie Van Weede die ons al 39 jaar toestemming geeft voor het langlopend nestkastonderzoek op haar landgoed.

De familie Wilbert van der Crujzen bedanken we voor de stalling van ons laddertje. De heren Jan de Boer en Toon Thijsen zijn ons steeds behulpzaam en leveren ons informatie over het vogelleven binnen de gracht van Bingerden.

De controles zijn gehouden door Fred Balduk, Gerrit Nijhuis, Frank Roelofsen met zoon Kas, Aloys Sanders en Frans Stam. Frank repareerde de nestkasten en maakte ze schoon.